

Rahapelipoliittisten mielipiteiden yhteys pelikäyttämiseen ja muihin taustatekijöihin – mikä merkitys haittojen ehkäisylle?

Jani Selin

AHR – Alkoholi-, huume- ja rahapelitutkimuksen seuran webinaari 17.6.2021

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos

International Gambling Studies

ISSN: (Print) (Online) Journal homepage: <https://www.tandfonline.com/loi/rigs20>

Association between public opinion of gambling policies, gambling behavior and demographics: a national survey in Finland

Jani Selin & Susanna Raisamo

Ovatko ihmisten rahapelipolitiikkaa koskevat mielipiteet yhteydessä heidän ikäänsä, sukupuoleensa ja pelikäyttämiseensä?

Mielipiteet rahapelipolitiikasta

- Suomalalaisten rahapelaaminen 2015 –tutkimus (Salonen & Raisamo 2015)
  1. Mitä ajattelette ehdotuksesta, että rahapeliautomaatit sijoitettaisiin ainoastaan erillisiin pelisaleihin?
  2. Onko suomalainen malli, jossa rahapelaaminen on järjestetty valtion ohjaamana RAY:n, Veikkauksen ja Fintoton yksinoikeudella, mielestänne hyvä tapa rajoittaa rahapelaamisen haittoja?
  3. Mitä mieltä olette rahapelien mainonnasta Suomessa?

Tulokset/1

N=4515		Monopoly		Advertising		EGM placement	
		The monopoly is a good way to restrict gambling problems, %		Gambling advertising should be more controlled, %		EGMs should be located in gambling arcades only, %	
Total %		83.0		19.8		36.7	
Gender							
	Male	77.4	p≤.001	16.2	p≤.001	30.4	p≤.001
	Female	88.9		23.0		43.0	
Age group (years)							
	Younger (15-34)	79.5	p≤.001	15.2	p≤.001	28.9	p≤.001
	Middle (35-54)	81.3		17.9		36.0	
	Older (55-74)	87.8		25.2		44.3	
Gambling, 12-month							
	Gambler	82.1	.002	16.9	p≤.001	34.3	p≤.001
	Non-gambler	86.7		30.8		46.5	
Problem gambling status							
	Yes	67.4	p≤.001	23.3	.002	45.3	ns
	No/non-gambler	83.5		19.5		36.4	
EGM gambling, 12-month							
	Yes	74.4	p≤.001	13.7	p≤.001	24.3	p≤.001
	No/non-gambler	86.7		22.1		42.0	

Note. Problem gambling as assessed by the South Oaks Gambling Screen (SOGS; 3 points or more suggesting to problem gambling) Note. EGM; electronic gambling machines

Note. Unweighted n, weighted percentage

Lähde: Selin & Raisamo 2021

- **Naiset ja iäkkäämmät (55-74 vuotiaat) tukivat kaikkia rajoituksia – samoin ei-pelaavat**
- Ne, joilla peliongelma, pitivät yksinoikeutta muita harvemmin hyvänä keinona rajoittaa haittoja, mutta kannattivat rajoituksia mainontaan ja pelikoneiden sijoitteluun
- **Pelikoneita pelaavat vastustivat siirtoa pelihalleihin ja mainonnan rajoittamista huomattavasti muita useammin**, mutta eivät pitäneet yksinoikeutta yhtä usein hyvänä kuin pelikoneita pelaamattomat

Tulokset/2

Table 3. Percentage (%) of gamblers supporting monopoly and more restrictive policies regarding gambling advertising and electronic gambling machine (EGM) placement, by gambling frequency.

Gamblers (N = 3612)	Daily/several times a week		Once a week		1–3 times a month		Less often	
	(N)	(%)	(N)	(%)	(N)	(%)	(N)	(%)
Monopoly								
Monopoly is a good way to restrict gambling problems	275	68.6	889	78.4	797	77.8	831	78.8
Advertising								
Gambling advertising should be more controlled	66	16.5	167	14.7	150	14.7	221	21.0
EGM placement								
EGMs should be located in gambling arcades only	127	31.7	375	33.1	308	30.1	425	40.4

Lähde: Selin & Raisamo 2021

- Usein pelaavat suhtautuvat todennäköisemmin kielteisemmin rajoitukseen kuin ne, jotka pelaavat harvemmin kuin kuukausittain

Yhteenvetoa

- Naiset ja iäkkäämmät tukevat rajoituksia
- Ne, joilla peliongelma pitävät harvemmin yksinoikeusjärjestelmää hyvänä tapana rajoittaa haittoja → koetut ongelmat ja pelien helppo saatavuus syynä?
- Pelaamisen useus usein yhteydessä kielteisempään suhtautumiseen rajoitukseen → Suomessa vähän pelaamattomia → tehokkaan haittojen ehkäisyn vaikeus?
- Rahapeliautomaatteja pelaavat vastustivat automaattien siirtoa pelisaleihin → onko yhteys säilynyt? (Salonen ym. 2020: vuonna 2019 siirtoa kannatti useampi kun 2015)

Käyttäytymisen ja politiikkaa koskevien mielipiteiden yhteys: mitä tiedämme?

- Rahapelitutkimus
  - Norja: **riskipelaajat vastustivat rajoituksia** muita useammin (vrt. Suomi)
  - Australia: pelaamattomat tukivat kulutusrajoja rahapeliautomaateille, sen sijaan **pelaajat tod.näk. vastustivat**
- Alkoholi ym. tutkimus
  - alkoholi, tupakka, liikunta & ruokavalio: **ne, joihin toimenpide ei kohdistu, kannattivat**
  - naiset ja iäkkäämmät kannattavat
  - alkoholi: **juomisen useus yhteydessä kielteisyyteen rajoituksia kohtaan**

Lähteitä: Auer ym. 2018; Diepeveen ym. 2013; Holmila ym. 2009; Li ym. 2017; McAllister 2014.

Miten suunnitella ehkäisevää työtä eri kohderyhmille? 1/2

- Ehkäisevän työn ja siitä viestinnän suunnittelu ikä, sukupuoli ja käyttäytyminen sekä politiikkaa koskevat mielipiteet huomioiden
- Toimenpiteiden kohdentaminen aktiivikäyttäjiin, jotka suhtautuvat negatiivisemmin rajoitukseen?
  - Paradoksi: mitä hyväksyttävämpää päihteet ja rahapelit ovat, sitä enemmän ehkäisyä tarvitaan ja sitä vaikeampaa sen toteuttaminen on?
- Nuoret miehet kohderyhmänä?

Miten suunnitella ehkäisevää työtä eri kohderyhmille? 2/2

- Rahapelaamisen ja alkoholinkäytön yleisyys: miten tehdä arkisesta pulmallista tavalla joka kunnioittaa yksilöiden itsemääräämisoikeutta?
- Voiko eritaustaisten ihmisten osallistaminen ehkäisevän työn suunnitteluun ja toteutukseen lisätä ehkäisytoimien hyväksyttävyyttä?
- Miten saada päättäjät hyväksymään kansalaisten keskuudessa epäsuosittuja (ja usein vaikuttavia) ehkäisytoimia suositumpien mutta tehottomien sijasta?

Kiitos!

Kysymyksiä?

Kirjallisuus

Auer, M., Hopfgartner, N., & Griffiths, M. D. (2018). The effect of loss-limit reminders on gambling behavior: A real-world study of Norwegian gamblers. *Journal of Behavioral Addictions*, 7(4), 1056–1067. <https://doi.org/10.1556/2006.7.2018.106>

Diepeveen, S., Ling, T., Suhrcke, M., Roland, M., & Marteau, T. M. (2013). Public acceptability of government intervention to change health-related behaviours: A systematic review and narrative synthesis. *BMC Public Health*, 13(1), 1–11. <https://doi.org/10.1186/1471-2458-13-756>

Holmila, M., Mustonen, H., Osterberg, E., & Raitasalo, K. (2009). Public opinion and community-based prevention of alcohol-related harms. *Addiction Research & Theory*, 17(4), 360–371. <https://doi.org/10.1080/16066350902770425>

Li, J., Lovatt, M., Eadie, D., Dobbie, F., Meier, P., Holmes, J., Hastings, G., & MacKintosh, A. (2017). Public attitudes towards alcohol control policies in Scotland and England: Results from a mixed-methods study. *Social Science & Medicine*, 177, 177–189. <https://doi.org/10.1016/j.socscimed.2017.01.037>

McAllister, I. (2014). Public opinion towards gambling and gambling regulation in Australia. *International Gambling Studies*, 14(1), 146–160. <https://doi.org/10.1080/14459795.2013.861001>

Salonen, A., Lind, K., Hagfors, H., Castrén, S. & Kontto, J. (2020). Rahapelaaminen, peliongelmat ja rahapelaamiseen liittyvät asenteet ja mielipiteet vuosina 2007–2019. *Suomalaisten rahapelaaminen 2019*. THL. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-343-594-0>

Salonen, A & Raisamo, S. (2015). *Suomalaisten rahapelaaminen 2015*. THL. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-302-559-2>

Selin, Jani & Raisamo, Susanna (2021). Association between public opinion of gambling policies and gambling behavior and demographics: a national survey in Finland. *International Gambling Studies*, <https://doi.org/10.1080/14459795.2021.1908396>